

Rozhodnutí Krajského soudu v Plzni ze dne 26.01.1968, sp. zn. 8 Co 21/68, ECLI:CZ:KSPL:1968:8.CO.21.1968.1

Číslo: 63/1968

Právní věta: Odpovědnost organizace za škodu způsobenou nesplněním povinnosti organizace k seznámení občana se zvláštními pravidly pro užívání koupené věci (§ 245 o. z.) je odpovědností bez zřetele na zavinění; není rozhodné, zda sama organizace znala či neznala zvláštní pravidla, která mají být při užívání věci zachovávána.

Soud: Krajský soud v Plzni

Datum rozhodnutí: 26.01.1968

Spisová značka: 8 Co 21/68

Číslo rozhodnutí: 63

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Náhrada škody, Odpovědnost za vady, Služby

Předpisy: 40/1964 Sb. § 237

§ 245

§ 438

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 63/1968 sb. rozh.

Odpovědnost organizace za škodu způsobenou nesplněním povinnosti organizace k seznámení občana se zvláštními pravidly pro užívání koupené věci (§ 245 o. z.) je odpovědností bez zřetele na zavinění; není rozhodné, zda sama organizace znala či neznala zvláštní pravidla, která mají být při užívání věci zachovávána.

(Rozhodnutí krajského soudu v Plzni z 26. 1. 1968, [8 Co 21/68.](#))

Žalobkyně uplatnila nárok na náhradu škody, jež jí vznikla znehodnocením pláště v čistírně, proti žalovaným Komunálním službám města K. V. a Textilu v P.

Okresní soud v Karlových Varech vyhověl žalobě rozsudkem z 6. 11. 1967 toliko proti prvnímu žalovanému (Komunální služby města K. V.), když usuzoval na jeho odpovědnost za škodu vzniklou žalobkyni ve smyslu § 237 o. z. V souvislosti se zamítnutím žaloby proti druhému žalovanému (Textilu P.) zdůraznil okresní soud zejména, že druhý žalovaný nebyl upozorněn výrobcem na zvláštní

vlastnosti látky, kterou žalobkyně koupila v jeho prodejně a že škoda nevznikla žalobkyni při koupi látky nebo při jejím užívání doma.

Prvý žalovaný namítal v odvolání především, že látka, z níž byl zhotoven plášť žalobkyně, který první žalovaný převzal k vyčištění, se povrchem ani strukturou nelišila od běžného krulu; přesto byl v čistírně provedena zkouška spálením vlákna a teprve na základě jejího negativního výsledku přistoupil pak žalovaný k čištění. Z toho dovozoval, že učinil vše, co bylo v jeho silách a možnostech, a že neodpovídá za škodu, jejíž výlučnou příčinou bylo zanedbání povinnosti druhého žalovaného k seznámení žalobkyně se zvláštními vlastnostmi kupované látky. K tomu první žalovaný dodával, že druhý žalovaný znal zvláštní vlastnosti látky nejpozději začátkem čtvrtého čtvrtletí roku 1966. Nadto první žalovaný nesouhlasil s tím, že soud určil výši škody rovnou pořizovací ceně pláště; poukazoval na to, že byl plášť do jisté míry opotřebovaný, když jej žalobkyně nosila od prosince 1966 do května 1967.

Krajský soud v Plzni zrušil rozsudek soudu prvního stupně a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Okresní soud zjistil v souladu s provedenými důkazy, že si žalobkyně koupila v prodejně druhého žalovaného látku na plášť a že ji zaměstnanci prodejny nepoučili o tom, že látka nesnáší při žehlení vzhledem k obsahu umělého vlákna teplotu vyšší než 110 stupňů C a je možno ji čistit chemicky jen benzínem; plášť žalobkyně zhotovený z této látky byl v čistírně prvního žalovaného čistěn obvyklým způsobem s použitím trichloru a trichlorethylenu a došlo k jeho úplnému znehodnocení. Žalobkyně uplatnila nárok na náhradu škody proti organizaci, které předala plášť k vyčištění i proti organizaci, u které koupila látku na plášť; výši škody vyčíslila částkou 1089,50 Kčs, která představuje cenu látky a náklady na zhotovení pláště.

Krajský soud se ztotožňuje se soudem prvního stupně v tom, že první žalovaný (Komunální služby města K. V.) odpovídá za škodu vzniklou žalobkyni znehodnocením pláště podle § 237 o. z. Odpovědnost podle tohoto zákonného ustanovení je odpovědností za výsledek, tedy odpovědností bez zřetele na to, zda organizace zavinila poškození, ztrátu nebo zničení věci, kterou převzala od občana k provedení služby. Se zřetelem k této odpovědnosti prvního žalovaného je nerozhodné, že pracovníci čistírny provedli před čištěním pláště s negativním výsledkem zkoušku na přítomnost umělého vlákna v látce, a že tedy, jak zdůraznil první žalovaný v odvolání, učinili vše, co bylo v jejich silách a možnostech. První žalovaný se mohl zprostit odpovědnosti jen důkazem, že by k škodě došlo i jinak, tzn. i tehdy, kdyby žalobkyně neodevzdala svůj plášť prvnímu žalovanému k vyčištění; ovšem takový zprošťující důvod nepřicházel v úvahu.

Naproti tomu nesouhlasí krajský soud se závěrem soudu prvního stupně, že druhý žalovaný (Textil P.) neodpovídá za škodu, když nebyl výrobcem upozorněn na zvláštní vlastnosti látky, a když škoda nevznikla žalobkyni při koupi látky nebo při jejím užívání doma.

Je-li třeba, aby při užívání věci byla zachována zvláštní pravidla, je organizace podle § 245 o. z. povinna občana s nimi seznámit, ledaže jde o pravidla obecně známá; nesplní-li organizace tuto povinnost, je povinna nahradit občanovi škodu z toho vzniklou. Zákon příkazuje obchodní organizaci kategoricky, aby občana informovala o zvláštních pravidlech spojených s užíváním koupené věci, aniž by činil splnění této informační povinnosti závislým na tom, zda sama obchodní organizace znala či neznala tato zvláštní pravidla; vychází zřejmě z toho, že je záležitostí obchodní organizace, aby znala vlastnosti prodávané věci i případná zvláštní pravidla pro její užívání. Tato poučovací povinnost je právní povinností a její nesplnění má za následek odpovědnost obchodní organizace za škodu z toho vzniklou podle § 245 druhá věta o. z., nikoli snad podle § 421 o. z. (jinak by byla druhá věta § 245 o. z. nadbytečná). Podle názoru krajského soudu jde o odpovědnost objektivní, k jejímuž vzniku je třeba

porušení uložené poučovací povinnosti, existence škody a příčinné souvislosti mezi porušením uložené poučovací povinnosti a škodou; a tyto předpoklady odpovědnosti druhého žalovaného jsou dány.

Je totiž mimo pochybnost, že druhý žalovaný nesplnil poučovací povinnost vůči žalobkyni, ačkoli žalobkyní koupená látka obsahovala tkaniny, které vyžadovaly zvláštní ošetření při žehlení a chemickém čištění. Jestliže pak došlo k znehodnocení pláště zhotoveného z této látky při chemickém čištění, jež bylo provedeno nikoliv benzinem, ale podle běžné technologie, bylo nesplnění poučovací povinnosti druhého žalovaného v příčinné souvislosti se vznikem škody žalobkyni; kdyby žalobkyně věděla o tom, jakým způsobem může být látka tohoto druhu čištěna, sdělila by to při odevzdání pláště do čistírny jejím pracovníkům a zabránila tak případnému znehodnocení pláště.

Z toho vyplývá, že odpovídají žalobkyni za vzniklou škodu oba žalovaní společně, a to podle své účasti ne jejím způsobem (§ 438 odst. 1 o. z.). Mírou jejich odpovědnosti se soud prvního stupně nezabýval vzhledem k svému odchylnému právnímu názoru; proto byl rozsudek soudu prvního stupně zrušen a věc mu vrácena k dalšímu řízení, v němž musí být zjišťována výše skutečné škody vzniklé žalobkyni (§ 442 odst. 1, § 443 o. z.)